

Wat mag ik van pillenzaad verwachten?

Afgelopen jaar zijn hier en daar problemen geweest met bodemschimmels en insecten tijdens de opkomst, terwijl de teler toch behandeld zaad had besteld. Hoe is dit te verklaren en wat mag een teler eigenlijk van pillenzaad verwachten?

Tegelijk met de rassenkeuze en de zaadbestelling kiest de teler al voor de bescherming van de bietenplant. Die keuze heeft effect op de eventuele aanvullende maatregelen tijdens het groeiseizoen.

Bescherming tegen schimmels

In Nederland is het suikerbietenzaad behandeld met 8 gram TMTD (4 g thiram) en 21 gram Tachigaren (14,7 g hymexazool) per eenheid zaad. TMTD beschermt het zaad tegen zaadschimmels, zoals phoma. Tachigaren geeft een goede bescherming tegen een niet te zware aantasting door de bodemschimmel aphanomyces. Dit betekent dat bij zeer zware aantasting toch planten kunnen wegvallen (foto 1). Beide producten geven deels bescherming tegen de bodemschimmel pythium.

De problemen met aphanomyces die er in 2007 zijn geweest, zijn te verklaren door het droog liggen van het zaad. Tachigaren breekt namelijk binnen 3 á 4 weken af in de grond. Doordat het zaad in 2007 op sommige percelen wel drie weken heeft droog gelegen, was een deel van de Tachigaren afgebroken en het zaad niet meer voldoende beschermd tegen aphanomyces. Bovendien kan door de hoge temperatuur aphanomyces extra actief zijn geweest. Het blijft belangrijk dat telers de druk van bodemschimmels zo laag mogelijk houden. Dit wordt onder andere bereikt door een goede structuur en een goede afwatering.

Bescherming tegen insecten

De teler heeft gekozen tussen standaard en speciaal pillenzaad. Standaard pillenzaad is niet voorzien van insecticiden en geeft geen bescherming tegen insecten. Speciaal pillenzaad is behandeld met 130 gram Gaucho (90 g imidacloprid) en heeft een redelijk tot goede werking tegen de in tabel 1 vermelde insecten.

Toch wil het gebruik van speciaal pillenzaad niet zeggen dat er geen insecten waar te nemen zijn in het gewas. Imidacloprid is een systemisch middel dat de plant opneemt. De insecten gaan pas dood nadat het middel in het lichaam is opgenomen, omdat ze de plant hebben aangeprikt of hebben aangevreten. Het kan dus zijn dat er lichte schade te zien is, maar in de meeste gevallen zal deze onder de schadedrempel blijven. Daarom zijn er geen aanvullende maatregelen nodig tegen de insecten vermeld in tabel 1 als men speciaal pillenzaad gebruikt.

Ook in 2007 waren er op bepaalde percelen veel insecten waar te nemen op de planten. Dit komt, omdat het in de grond droog was. Imidacloprid is een stof die eerst in de bodem oplost en vervolgens door de plant via de wortels wordt opgenomen en getransporteerd. Onder de droge omstandigheden loste imidacloprid minder goed op, waardoor minder actieve stof beschikbaar was voor de plant en de werking op de insecten ook minder was (foto 2). Toen het begon te regenen en de opname toenam, waren de problemen voorbij.

Foto 1. Plantwegval als gevolg van aphanomyces.

Foto 2. Aantasting veroorzaakt door aardvlooien was in 2007 ook op percelen met speciaal pillenzaad te zien.

Meer informatie over de insecten is te vinden in de Suikerbieten GewasbeschermingsUpdate 2008.

Elma Raaijmakers

Tabel 1. Werking van standaard en speciaal pillenzaad tegen insecten.

werking tegen:	zaadtype	
	standaard pillenzaad	speciaal pillenzaad
Aardvlo, bietenvlieg, bladluizen (en daardoor vergelingsziekte), schildpadtorretje, wantsen en bietenkevertje	0	+++
Ritnaalden, springstaarten, wortelduizendpoten en miljoenpoten	0	++

0 = geen werking; + = matige werking; ++ = redelijke werking; +++ = goede werking